

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม
จริยธรรม ประจำปีการศึกษา 2559 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
Transformational Leadership of School Administrators Affecting the Management of Excellent School
in Moral and Ethics Academic Year of 2016 under the Office of the Basic Education Commission

วิชุดา บุญชู (Wichuda Boonchoo)¹ สฤทธิพงษ์ ลิ้มปิยะเจียร (Saritpong Limpisathian)² จำลอง นักร้อน (Jumlong Nugorn)³

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม (2) การบริหารจัดการของโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม (3) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและการบริหารจัดการโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม และ (4) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ประจำปี 2559 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 31 แห่ง กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครซี่และมอร์แกน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 8 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างาน 4 งาน คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ งานบริหารทั่วไป และครูผู้สอน จำนวนทั้งสิ้น 248 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า (1) ภาพรวมของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด (2) ภาพรวมของการบริหารจัดการโรงเรียนดีเด่น อยู่ในระดับมากที่สุด (3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการโรงเรียนดีเด่นอยู่ในระดับปานกลาง และ 4) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาดีเด่น คือ การสร้างแรงบันดาลใจ และการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

คำสำคัญ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช som2822@yahoo.com

² รองศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช saritpong.lim@stou.ac.th

³ ดร. ข้าราชการบำนาญ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

Abstract

The purposes were to study: (1) the transformational leadership level of school administrators; (2) the management level of excellent school in moral and ethics; (3) the relationship between transformational leadership of school administrators and the management of excellent school in moral and ethics; and 4) the affecting of the transformational leadership to the management of excellent school in moral and ethics. The sample consisted of 248 administrators and teachers in 31 excellent schools in moral and ethics under The Office of The Basic Education Commission in Academic year 2016. The sample size was determined based on Krejcie and Morgan's Sample Size Table. By using the purposive sampling, the respondents were school administrators, academic supervisors, head of personnel managements, budget supervisors, head of general administrations, and teachers. Data were collected using a questionnaire and statistically analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's product-moment correlation coefficient, and multiple regression analysis. The results of the study were as follows: (1) the overall transformational leadership of school administrators was at the highest level; (2) the overall management of excellent school was at the highest level; (3) the relationship between transformational leadership of school administrators and the management of excellent school was at moderate level; and (4) the transformational leadership as focus on the aspect of the individualized consideration and the inspiration motivation affected the management of excellent school in moral and ethics in overall at the 0.05 level of statistical significance.

Keywords: Transformational leadership, School administrator, Excellent school in moral and ethics

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

บทนำ

การศึกษาเป็นกลไกหลักในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์หรือพลเมืองของประเทศให้มีคุณภาพ มีศักยภาพ มีทักษะ ความรู้ความสามารถและสมรรถนะ มีความพร้อมที่จะรับมือกับกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลกซึ่งเป็นแรงกดดันภายนอก และแรงกดดันภายในประเทศที่เป็นวิกฤติปัญหาที่เกิดขึ้น การศึกษาเป็นการพัฒนาคนที่จะส่งผลไปสู่การพัฒนาประเทศต่อไป ในอนาคตแต่ละประเทศทั่วโลกจึงมุ่งให้ความสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของพลเมืองของตนเองเพื่อจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป (คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา, 2560, น. 25) ทั้งนี้ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ระบุว่า เด็กไทยยังมีปัญหาหลายประการรวมทั้งปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม และการขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสาธารณะ จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญในการวางรากฐานให้เด็กไทยมีค่านิยมและพฤติกรรมที่ดี มีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับเด็กไทย เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น. 71) จากสภาวะดังกล่าว จึงมีการเร่งสร้างอัตลักษณ์เด็กไทย โดยดำเนินการขับเคลื่อนแผนงานตามยุทธศาสตร์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ในเรื่องการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ โดยมุ่งเน้นการเป็นพลเมืองดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ ซึ่งจะเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับเป้าหมายการปฏิรูปประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ที่กำหนดในยุทธศาสตร์ที่ 3 คือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยระบุให้มีการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม (Transformation of Culture) เพื่อสร้างคนไทยให้มีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย (ราชกิจจานุเบกษา, 2561) โดยดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ที่ได้กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 3 ว่าด้วยการพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ อย่างไรก็ตามการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัตินั้นจำเป็นต้องอาศัยหน่วยงานส่วนกลาง หน่วยงานระดับภูมิภาค รวมทั้งหน่วยงานระดับสถานศึกษา จนถึงระดับห้องเรียน ซึ่งในระดับสถานศึกษานั้นจะต้องอาศัยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งมีบทบาทสำคัญในการรับนโยบายและนำลงสู่การปฏิบัติ นั่นคือ ผู้บริหารสถานศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น. 141) การบริหารจัดการสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพนั้น ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของผู้เรียนเป็นอย่างมาก สถานศึกษาที่มีการบริหารจัดการที่ดี ในทุกๆ ด้าน ย่อมจะประสบความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ตลอดจนสามารถยกระดับคุณภาพของสถานศึกษาให้เป็นที่ยอมรับจากชุมชน สังคม ซึ่งการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยสำคัญหลายด้านด้วยกัน และปัจจัยที่มีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารงานในสถานศึกษาเป็นอย่างมาก นั่นก็คือ ผู้บริหารสถานศึกษา (ดาวสวรรค์ พ่วงสมจิตต์, 2552; วินิจ เกตุขำ, 2546) อีกทั้งภาวะผู้นำถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารจัดการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีคุณสมบัติด้านภาวะผู้นำ เพื่อให้สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ดังนั้นภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษา เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงเป็นกระบวนการหนึ่งที่จะนำพาองค์กรจากสภาพปัจจุบันไปสู่ภาวะในอนาคตตามที่ต้องการ (นุชา สระสม, 2552, น.1)

ในปี 2550 ธนาคารอสมลิน ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดกิจกรรมการประกวดสถานศึกษาที่ดำเนินโครงการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติจริงด้านคุณธรรม จริยธรรม การออม และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงดีเด่น เพื่อเฉลิมพระเกียรติในโอกาสมหามงคลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ทรงมีพระชนมพรรษา 80 พรรษา โดยจัดประกวดสถานศึกษาและนักเรียนที่มีความประพฤติดีในด้านคุณธรรม จริยธรรม การออม

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

และการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิต โดยธนาคารออมสินได้ให้การสนับสนุนงบประมาณเป็นเงินรางวัล และค่าใช้จ่ายในการจัดประกวดโรงเรียนและนักเรียนดีเด่นปีละ 8 ล้านบาท และจัดประกวดต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 10 ปี (ธนาคารออมสิน, 2556) โดยในปีการศึกษา 2559 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาทุกเขต ดำเนินการให้โรงเรียนในสังกัดสมัครเข้าร่วมกิจกรรมและทำการคัดเลือกโรงเรียนดีเด่น 1 โรงเรียนตามเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด แล้วส่งผลการคัดเลือกให้คณะกรรมการระดับกลุ่มสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อทำการคัดเลือก ได้โรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรมทั่วประเทศ จำนวน 94 โรงเรียน โดยโรงเรียนลำดับที่ 1 – 38 ได้รับเงินรางวัลโรงเรียนละ 100,000 บาท ซึ่งถือเป็นโรงเรียนที่มีการบริหารจัดการของโรงเรียนดีเด่นในด้านคุณธรรม จริยธรรม และประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการองค์กรและการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน จึงเห็นได้ว่าความสำเร็จนี้เป็นผลมาจากการบริหารจัดการที่ดีขององค์กร และศักยภาพในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถขับเคลื่อนนโยบาย และสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ดีให้เกิดขึ้นกับองค์กร มีความตระหนักถึงจุดเน้นด้านการจัดการศึกษาที่มีความหลากหลาย มิได้มุ่งเน้นไปที่เรื่องความเป็นเลิศในด้านวิชาการแต่เพียงอย่างเดียว แต่มีการปรับเปลี่ยนให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในแนวทางของโรงเรียนจนนำมาสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งนับว่าเป็นการใช้รูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมาพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์ วางแผนพัฒนาตนเองและพัฒนาสถานศึกษาให้กับสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดในการกำหนดนโยบายด้านการสรรหา การพัฒนาและการประเมินผู้บริหารสถานศึกษาต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม
2. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการของโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและการบริหารจัดการโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม
4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวคิดทฤษฎีของ Bass, B. M., & Avolio, B. J. (1994) และการบริหารจัดการสถานศึกษาดีเด่น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ธนาคารออมสิน, 2556, น.11) ซึ่งสามารถแสดงกรอบแนวคิดการวิจัยตามภาพที่ 1

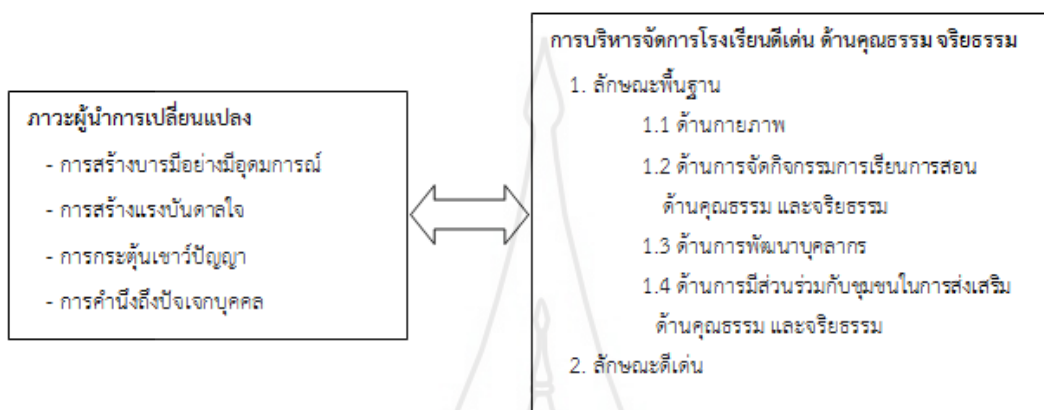

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

ตัวแปรที่ 1

ตัวแปรที่ 2

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ประชากรที่ศึกษา คือ โรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ประจำปี 2559 ซึ่งสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 34 แห่ง ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้ โรงเรียนดีเด่น จำนวน 31 แห่ง โดยใช้ตารางกำหนดขนาดของ Krejcie และ Morgan (1970) และกำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง จากสถานศึกษาละ 8 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ หัวหน้างานบริหารงานบุคคล หัวหน้างานงบประมาณ หัวหน้างานบริหารทั่วไป และครูผู้สอน จำนวนทั้งสิ้น 248 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ตอน คือ (1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (2) ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา และ (3) ระดับการบริหารจัดการโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยแบบสอบถามในส่วนที่ (2) และ (3) มีค่าความสอดคล้องของเนื้อหาของแบบสอบถาม (Index of Item-Objective Congruence: IOC) สูงกว่า 0.50 ทุกข้อ และมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.96 และ 0.96 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 248 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 72.18 มีตำแหน่งเป็นครูผู้สอนมากที่สุด ร้อยละ 37.50 มีประสบการณ์ในการบริหารมากกว่า 10 ปีขึ้นไปมากที่สุด ร้อยละ 41.13 โดยมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษมากที่สุด ร้อยละ 52.02

2. ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านการสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.47) ดังแสดงในตารางที่ 1

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9
The 9th STOU National Research Conference

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา
(n = 248)

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. การสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์	4.58	0.47	มากที่สุด
2. การสร้างแรงบันดาลใจ	4.56	0.48	มากที่สุด
3. การกระตุ้นเขานับปัญญา	4.55	0.48	มากที่สุด
4. การคำนึงถึงปัจเจกบุคคล	4.55	0.53	มากที่สุด
โดยรวม	4.56	0.46	มากที่สุด

3. ระดับการบริหารจัดการโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม การบริหารจัดการโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรมในภาพรวมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยลักษณะดีเด่น มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าปัจจัยลักษณะพื้นฐาน ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.40 และ $\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.43 ตามลำดับ) โดยภาพรวมของ ทั้งสองปัจจัยอยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ เมื่อพิจารณารายด้านของปัจจัยลักษณะพื้นฐาน พบว่า ด้านการพัฒนาบุคลากร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.47) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านลักษณะด้านกายภาพ และด้านการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณธรรม และจริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริม ด้านคุณธรรม และจริยธรรมอยู่ในระดับมาก ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับการบริหารจัดการโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม
(n = 248)

การบริหารจัดการโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ลักษณะพื้นฐาน	4.55	0.43	มากที่สุด
1) ด้านลักษณะด้านกายภาพ	4.59	0.46	มากที่สุด
2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณธรรม และจริยธรรม	4.56	0.45	มากที่สุด
3) ด้านการพัฒนาบุคลากร	4.60	0.47	มากที่สุด
4) ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมด้านคุณธรรม และ จริยธรรม	4.45	0.59	มาก
2. ลักษณะดีเด่น	4.67	0.40	มากที่สุด
โดยรวม	4.59	0.40	มากที่สุด

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

4. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและการบริหารจัดการโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง ($r = 0.443$) กับการบริหารจัดการโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษารายด้านมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางถึงมากที่สุดกับการบริหารจัดการโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรมรายด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและการบริหารจัดการโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ($n = 248$)

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสถานศึกษา	การบริหารจัดการโรงเรียน ดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม	ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์เพียร์สัน (r)	แปลผลระดับ ความสัมพันธ์
การสร้างบารมีอย่างมี อุดมการณ์	ลักษณะพื้นฐาน	0.945**	มากที่สุด
	ลักษณะดีเด่น	0.569**	ปานกลาง
	ภาพรวม	0.489**	ปานกลาง
การสร้างแรงบันดาลใจ	ลักษณะพื้นฐาน	0.929**	มากที่สุด
	ลักษณะดีเด่น	0.526**	ปานกลาง
	ภาพรวม	0.426**	ปานกลาง
การกระตุ้นชาวปัญญา	ลักษณะพื้นฐาน	0.937**	มากที่สุด
	ลักษณะดีเด่น	0.567**	ปานกลาง
	ภาพรวม	0.440**	ปานกลาง
การคำนึงถึงปัจเจกบุคคล	ลักษณะพื้นฐาน	0.574**	ปานกลาง
	ลักษณะดีเด่น	0.983**	มากที่สุด
	ภาพรวม	0.751**	มาก
ภาพรวม	ลักษณะพื้นฐาน	0.926**	มากที่สุด
	ลักษณะดีเด่น	0.494**	ปานกลาง
	ภาพรวม	0.443**	ปานกลาง

** $p < 0.01$

5. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า มี 2 ด้านด้วยกันที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 คือ การสร้างแรงบันดาลใจ และการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล โดยทั้งสองตัวแปรสามารถทำนายตัวแปรตามได้ร้อยละ 34.5 ยังคงมีอีกร้อยละ 65.50 ที่การบริหารจัดการโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม อาจเป็นผลมาจากตัวแปรอื่นๆ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

ดังแสดงในตารางที่ 4 และสามารถแสดงสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

$$\text{ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่ } Y = 2.366 + 0.261(X_2) + 0.227(X_4)$$

$$\text{ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่ } Z_Y = 0.301(Z_{X_2}) + 0.315(Z_{X_4})$$

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นตอนแต่ละตัวแปรของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม (n = 248)

ตัวแปรทำนาย	สัมประสิทธิ์คะแนนดิบ		สัมประสิทธิ์คะแนนมาตรฐาน	t	p
	b	SE(b)			
การสร้างแรงบันดาลใจ (X ₂)	0.261	0.119	0.301	3.276*	0.001
การคำนึงถึงปัจเจกบุคคล (X ₄)	0.227	0.116	0.315	3.126*	0.002
ค่าคงที่	2.366	0.208	-	12.031*	0.000

R = 0.592, R² = 0.350, Adjust R² = 0.345, SE(est.) = 0.322, F = 66.015*

* p < 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ประจำปี 2559 ซึ่งสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า ผู้บริหารเป็นตัวจักรสำคัญขององค์กรและเปรียบเหมือนสัญลักษณ์ขององค์กรในการเปลี่ยนแปลง เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของหน่วยงาน นโยบายของรัฐ ตลอดจนความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้ผู้บริหารต้องเปลี่ยนแปลงวิธีคิด วิธีการทำงาน ค่านิยมในการทำงาน โดยผู้บริหารจะต้องมีการพัฒนาตนเอง ต้องศึกษาหลักการและทฤษฎีทางการบริหารเพื่อสามารถทำความเข้าใจ ทำนาย ตัดสินใจ และควบคุมสถานการณ์ให้อยู่ในสถานะที่เหมาะสม (ณัฐธินันท์ พรหมมณีสังข์, 2552, น. 38) ผู้วิจัยจึงมีความเห็นเพิ่มเติมว่า การที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมากที่สุดนั้นน่าจะเป็นผลมาจากการปรับตัว การสั่งสมประสบการณ์การบริหารที่ได้มีการพัฒนาเรื่อยมานับแต่มีการปฏิรูปการศึกษาจนถึงปัจจุบัน และนอกจากนี้ยังมีปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมให้ผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเช่นกันคือ การได้รับความรู้และฝึกอบรมจากหน่วยงานต้นสังกัดที่เตรียมพร้อมช่วยเหลือพัฒนาให้ผู้บริหารคุณลักษณะที่เหมาะสมสอดคล้องต่อระบบโครงสร้างและรูปแบบการจัดการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น การจัดให้มีหลักสูตรผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) ซึ่งเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมพงษ์ สิงหะพล (2553, น. 35-36) ที่ว่าผู้บริหารโรงเรียนร่วมสมัยต้องแสดงความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงปฏิรูปโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารศึกษาด้านการสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด สอดคล้องกับการศึกษาของอรสา อาลี (2554) และเอกวุฒิ ไกรมาก (2558) ที่พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

การบริหารจัดการโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ประจำปี 2559 ซึ่งสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมและรายด้านมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งด้านลักษณะพื้นฐานมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และมีรายด้านย่อยอยู่ในระดับสูงทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านลักษณะทางกายภาพ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมด้านคุณธรรม และจริยธรรม ส่วนด้านลักษณะดีเด่นมีระดับปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเป็นผลมาจากการที่กระทรวงศึกษาธิการได้มีการกำหนดนโยบายในแผนปฏิบัติการเพื่อรองรับนโยบายของรัฐบาล ปีงบประมาณ 2550-2551 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551, น. 43-44) เกี่ยวกับการเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ สร้างความตระหนัก สำนึกในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตย พัฒนาคนโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือกับสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนาและสถาบันการศึกษา โดยจัดให้มีการดำเนินการตามแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรมในระบบการศึกษาไทยซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาหลักสูตรคุณธรรม ศีลธรรมฯ ยุทธศาสตร์ที่ 2 ปลุกฝังคุณธรรม ศีลธรรม ผ่านกิจกรรมศาสนกิจของแต่ละศาสนา ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริม ยกย่อง เชิดชูผู้มีคุณธรรม และศีลธรรมทั้งในและนอกสถานศึกษา ส่งผลให้เกิดการจัดทำแผนปฏิบัติการ โครงการ กิจกรรมที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ดังกล่าวอย่างมากมาย อาทิ โครงการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธแบบ Coaching Team โครงการอบรมคุณธรรมนำความรู้ ให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา โครงการพัฒนาจิต ทำดีถวายในหลวง โครงการวิจัยและพัฒนาการปลุกฝังคุณธรรมของสถาบันครอบครัว โดยรัฐบาลได้ให้การสนับสนุนงานด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ด้วยเหตุนี้จึงเป็นเหตุผลที่จะทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานของโรงเรียน โดยหันมาให้ความสำคัญกับเรื่องคุณธรรม และจริยธรรมเพิ่มมากขึ้น และดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารมีความตระหนักถึงจุดเน้นด้านการจัดการศึกษาที่มีความหลากหลาย มิได้มุ่งเน้นไปที่เรื่องความเป็นเลิศในด้านวิชาการแต่เพียงอย่างเดียว แต่มีการปรับเปลี่ยนให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในแนวทางของโรงเรียนจนนำมาสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งนับว่าเป็นการใช้รูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมาพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน สอดคล้องกับการศึกษาของ ดาวสวรรค์ พ่วงสมจิตต์ (2552) ที่พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างรายด้านของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร และรายด้านของการบริหารจัดการโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยพบว่ารายด้านคู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด คือ ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล และการบริหารจัดการโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ในลักษณะดีเด่น ซึ่งหมายความว่า การคำนึงถึงปัจเจกบุคคล และการบริหารจัดการโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ในลักษณะดีเด่นมีระดับความสัมพันธ์มากที่สุด แสดงให้เห็นว่า สถานศึกษาที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคลอยู่ในระดับระดับมาก จะมีความเกี่ยวข้องหรือมีแนวโน้มทำให้การบริหารจัดการโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม ในลักษณะดีเด่นมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุดจิตร ไทรนิ่มนวล (2553) ที่พบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนได้ใช้แนวทางในการบริหารจัดการโรงเรียนที่แสดงถึงคุณลักษณะของผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนมีวิสัยทัศน์ในการทำใหโรงเรียนเป็นโรงเรียนชั้นนำ เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้โดยบริหารงานทั้งในและนอกห้องทำงานเพื่อสัมผัสกับงานอย่างใกล้ชิด เปิด

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

โอกาสให้ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติงานหรือปัญหาได้โดยตรง และมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจโดยการควบคุมอย่างไม่เป็นทางการ มีเทคนิคการจูงใจและครองใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงานได้ดีขึ้นกล่าวคือ ใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบกัลยาณมิตรให้ผู้ให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข การมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคลจึงมีส่วนอย่างมากในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีลักษณะดีเด่น ได้รับการยอมรับ ผู้บริหารที่ต้องการจะเปลี่ยนแปลงองค์กรไปในทิศทางที่ดีขึ้นจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นในตัวเอง

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาดีเด่นด้านคุณธรรมจริยธรรม คือ การสร้างแรงบันดาลใจ และการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หมายความว่า เมื่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคลสูงขึ้น จะทำให้การบริหารจัดการโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรมสูงขึ้น และในทำนองเดียวกัน เมื่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการสร้างแรงบันดาลใจสูงขึ้น จะทำให้การบริหารจัดการโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรมสูงขึ้นด้วย ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าเป็นผลมาจากการเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ ซึ่งมีการปรับปรุงหลักสูตรและการจัดทำแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมขึ้นมากมาย ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบของนวัตกรรมหรือการจัดประกวดโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม จึงเป็นสาเหตุให้สถานศึกษาต่างตื่นตัวและปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานทั้งในด้านการบริหารจัดการ การพัฒนาบุคลากร และแนวทางพัฒนาผู้เรียนเพื่อรองรับนโยบายของกระทรวง โดยเฉพาะการบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในระดับดีเด้นั้น ผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในด้านการสร้างแรงบันดาลใจ เพื่อที่จะสร้างแรงจูงใจภายใน และสร้างความท้าทายให้แก่ผู้ร่วมงาน กระตุ้นให้ผู้ร่วมงานตระหนักถึงเป้าหมายและความสำเร็จที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้ผู้ร่วมงานมุ่งความสนใจในการคิดหาวิธีในการพัฒนางานให้ประสบความสำเร็จสร้างเจตคติที่ดี มีความคิดเชิงบวกและมองเห็นภาพอนาคตที่สวยงามที่จะเกิดขึ้น ส่วนภาวะผู้นำอีกด้านหนึ่งจากผลการวิจัยนี้ ที่ช่วยส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียนดีเด่นคือ ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล ซึ่งผู้บริหารได้แสดงออกโดยการ ความเอาใจใส่ดูแลผู้ตาม เป็นรายบุคคล ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ร่วมงานเกิดความรู้สึกว่าตนเองมีความสำคัญ มีคุณค่า โดยผู้บริหารทำหน้าที่เป็นผู้คอยแนะนำและให้คำปรึกษาแก่ผู้ร่วมงานแต่ละคนอย่างใกล้ชิด และใส่ใจในความต้องการของแต่ละบุคคล เพื่อส่งเสริมศักยภาพและความสามารถพิเศษในด้านต่างๆ ของผู้ร่วมงานให้สูงขึ้น ในขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้ได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ด้วยการสนับสนุนโดยคำนึงถึงความจำเป็น ความต้องการและความแตกต่างระหว่างบุคคล ทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บริหารและผู้ร่วมงาน เกิดบรรยากาศที่ดีในการทำงานและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข สอดคล้องกับผลการศึกษาของนุชา สระสม (2552) ที่พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมองค์การแบบสร้างสรรค์ของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร มีองค์ประกอบด้านการกระตุ้นทางปัญญา การสร้างแรงบันดาลใจ และความคำนึงถึงปัจเจกบุคคล และสอดคล้องกับการศึกษาของปราณี อธิคมานนท์ (2550) ที่พบว่า ภาวะผู้นำด้านการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายคนหรือการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล และด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญาส่งผลต่อการดำเนินงานการปฏิรูปการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐานในเขตภูมิภาคตะวันตก

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะที่นำไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการอบรมพัฒนาบุคลากร ทางการศึกษาควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงให้แก่ผู้บริหาร ครูตลอดจนบุคลากรทางการศึกษาให้เกิดคุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นผลดีต่อการพัฒนาองค์กรในทิศทางที่ดีขึ้น โดยนำข้อค้นพบจากการวิจัยนี้ไปออกแบบหลักสูตรการอบรมพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษามีทักษะการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงครบทุกองค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ทั้งด้านการสร้างบารมีอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นเข้าแก้ปัญหา และการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล

2. ในส่วนของโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรมนั้น ควรนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียนโดยมุ่งเน้นไปที่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณธรรมและจริยธรรม อีกทั้งควรให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมด้านคุณธรรม และจริยธรรม เพื่อให้เกิดการพัฒนาผู้เรียนและโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

3. ควรออกแบบหลักสูตรการอบรมผู้บริหารและครู โดยพิจารณาจากประเด็นการประเมินโรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อนำไปปรับใช้ในการพัฒนาผู้บริหารและครูให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับปัจจัยความสำเร็จของการขับเคลื่อนโรงเรียนในด้านคุณธรรม จริยธรรม จนนำไปสู่ความเป็นเลิศต่อไปในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). เอกสารประกอบการพัฒนาหลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ สำหรับผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.

คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา. (2560). แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

ณัฐธินันท์ พรหมณิสสังข์. (2552). ผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารแบบมีส่วนร่วม. วารสารวิชาการ, 12(3), 38.

ดาวสวรรค์ พวงสมจิตต์. (2552). ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลการบริหารโรงเรียนวิถิพุทธ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.

ธนากรอมสิน. (2556). บันทึกความดีเพื่อในหลวงของเรา โครงการประกวดโรงเรียนและ นักเรียนดีเด่นด้านคุณธรรมและจริยธรรม ประจำปี 2556. กรุงเทพฯ: ฟลายอิง ชัมมาริน.

นุชา สระสม. (2552). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมองค์กรแบบ สร้างสรรค์ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพมหานคร.

ปราณี อธิคมานนท์. (2550). ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภูมิภาค ตะวันตก. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.

ราชกิจจานุเบกษา. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580). เล่มที่ 135 ตอนที่ 82 ก. วันที่ 13 ตุลาคม 2561.

วินิจ เกตุขำ. (2546). การจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษา ใน 60 ปี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์: ประมวลบทความทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: พี.เอส.พรีนซ์.

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

- สมพงษ์ สิงหะพล. (2553). เป้าหมายความเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน. *วารสารวิชาการ*, 13(4), 35-36.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). ความสำเร็จโครงการคุณธรรมนำความรู้. *วารสารการศึกษาไทย*, 4(41), 9.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สุดจิตร ไทรนิมโนล. (2553). *การบริหารจัดการโรงเรียนดีเด่น ด้านคุณธรรม จริยธรรม ตามโครงการต้นแบบโรงเรียนวิถีพุทธ : กรณีศึกษาโรงเรียนสุวรรณสุทธารามวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร เขต 1. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.*
- อรสา อาลี. (2554). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.*
- เอกวุฒิ ไกรมาก. (2558). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11. (การค้นคว้าอิสระ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.*
- Bass, B. M. & Avolio, B. J. (1994). *Improving Organization Effectiveness Through Transformational Leadership*. Thousand Oaks: Sage.
- Krejcie and Morgan (1970). Determining sample size for research activities. *Education and psychological Measurement*, 30(15), 607-610.

